

49. posvetovanje hrvaških arhivistov

Plitvice, Hrvaška, 26. – 28. oktober 2016

Posvetovanje je potekalo v lepem okolju naravnega parka Plitvička jezera pod naslovom *Arhivi in Domovinska vojna*. Organizirali so ga Hrvaško arhivsko društvo, Državni arhiv v Gospiću in Hrvaški spominsko-dokumentacijski center domovinske vojne. V večini referatov (vseh je bilo 31) so avtorji predstavili delovanje arhivov v vojnih razmerah, stanje arhivskega in dokumentarnega gradiva na posameznih okupiranih območjih pred vojno, med njo in po njej, različne organe in ustanove, ki so delovali med vojno, ter njihovo arhivsko gradivo. Nekaj prispevkov je bilo namenjenih postopkom digitalizacije gradiva in vprašanjem varstva elektronskega gradiva. Vsi referati so objavljeni v zborniku, ki ima 441 strani in je izšel že pred posvetovanjem. Ivica Mataija in Nada Klobučar iz Državnega arhiva v Gospiću sta poročala o stanju arhivskega gradiva na območju okupiranega dela Like od začetka izločevanja liških občin iz pravne ureditve Republike Hrvaške do današnjih dni. Ana Holjevac Tuković in Mate Rupić sta predstavila arhivsko gradivo paradržavnih in političnih ustanov, Ilija Vučur in Janja Sekula pa gradivo vojnega izvora Republike Srbske krajine, ki se hrani v državnih arhivih na Hrvaškem in v Hrvaškem spominsko-dokumentacijskem centru domovinske vojne v Zagrebu (ta je bil osnovan leta 2004 kot specializiran arhiv za zbiranje in varovanje dokumentov in podatkov, povezanih z domovinsko vojno). Ivan Radoš in Tomislav Šulj sta govorila o zbiranju in vrednotenju spominskega gradiva, povezanega z vojno. Martina Krivić Lekić je predstavila fond Vojnega sodišča v Bjelovarju, Senad Ađulović pa fond Vojnega državnega odvetništva Bjelovar, ki sta delovala med letoma 1992 in 1996 kot del pravosodnega sistema Republike Hrvaške v času domovinske vojne. Vesna Božić - Drljača je govorila o fondih upravnih organov, ki so delovali na območju Baranje med okupacijo od leta 1991 do 1997 in jih je prevzel Državni arhiv v Osjeku, Melita Rončević pa je govorila o organizaciji sodne oblasti na omenjenem območju med okupacijo. Nataša Mučalo je svoj referat posvetila delovanju Mednarodnega otroškega festivala v Šibeniku v vojnih letih 1991–1995. Ivan Brigovič je dal pregled arhivskega gradiva o domovinski vojni v Bosni in Hercegovini, ki se hrani v Hrvaškem spominsko-dokumentacijskem centru domovinske vojne v Zagrebu, Julija Barunčić Pletikosić in Željka Križe sta govorili o ohranjenosti arhivskega gradiva 18. korpusa Srbske vojne Krajine, ki je deloval na okupiranem območju zahodne Slavonije od leta 1992 do 1995, Natko Martinič Jerčić pa je predstavil vojne karte zahodne Slavonije, ki so nastale med vojno ali takoj po njej in se hranijo v Hrvaškem spominsko-dokumentacijskem centru domovinske vojne v Zagrebu. Radoslav Zaradić in Elvira Čeljuska - Tošev sta pripravila zapis o medicinski dokumentaciji, ki je nastajala ob zdravstvenih pregledih vojnih ujetnikov iz srbskih taborišč v Kliniki za infekcijske bolezni »Dr. Fran Mihajević« v Zagrebu. Gordana Slanček in Tomislav Radonić sta predstavila arhivsko gradivo iz vojnega obdobja, ki ga je prevzel Državni arhiv v Slavonskem Brodu, Petar Elez, Branimir Peti in Irena Milobara pa gradivo, pomembno za proučevanje domovinske vojne in okupacije hrvaškega Podonavlja, nastalo na območju Državnega arhiva v Vukovarju. O poškodbah gradiva med vojno in do zdaj opravljenih postopkih restavracije in konserviranja gradiva v Hrvaškem državnem arhivu sta spregovorila Martina Bagatin in Dubravka Pilipović. Ivan Medved in Joakim Čičić sta pripravila poročilo o delovanju Državnega arhiva v Slavonskem Brodu med vojno, Marijan Maroja pa o takratnem delovanju Državnega arhiva v Zadru. Problematiko zaščite, prevzemanja in vrednotenja arhivskega gradiva iz časa vojne v Bosni in Hercegovini so predstavili Omer Zulić, Siniša Domazet in Azem Kožar. Juraj Kukoč je govoril o prisotnosti reklame v hrvaških igranih filmih o domovinski vojni, Katarina Barba in Edita Modlic o domovinski vojni v arhivih Hrvaške radiotelevizije, Sofija Klarin Zadravec in Tomislav Vrbanc pa o prizadevanjih nacionalne knjižnice v Zagrebu za vzpostavitev digitalne zbir-

ke člankov o domovinski vojni. Marija Jagunić je predstavila delovanje Arhiva v Karlovcu v vojnih razmerah, Nela Kušanić težave Državnega arhiva v Sisku v povojnem obdobju, Katarina Mataija pa vključevanje domovinske vojne v pedagoško dejavnost Arhiva v Gospiću. Arian Rajh in Zrinka Šimundža Perojević iz Hrvaške agencije za zdravila in medicinske proizvode sta govorila o metapodatkih, nastalih v procesu digitalizacije, Maja Kovačević Kuzmanić o težavah hrambe elektronskega gradiva na primeru elektronske pošte, Ksenija Lončarić in Tomislav Ivanjko o kriterijih za izbor formatov za dolgoročno hrambo elektronskega gradiva, Ira Volarić in Hrvoje Stančić pa o normah za digitalne žige.

Drugi dan posvetovanja je bila organizirana strokovna ekskurzija v bližnji Gospić, kjer je potekala tudi okrogla miza na temo *Položaj in status arhivske stroke in arhivskih delavcev* ter bila predstavljena nova spletna stran Hrvaškega arhivskega društva.

Po končanem strokovnem delu se je posvetovanje tretji dan zaključilo z ogledom čudovitih Plitvičkih jezer.

Aleksandra Pavšič Milost

Mednarodno arhivsko posvetovanje Arhivskega društva Srbije

Tara, Srbija, 13.–14. oktober 2016

Od 13. do 14. 10. 2016 je na planini Tari v Hotelu Omorika sredi prostranih gozdov borovcev potekalo mednarodno posvetovanje pod naslovom Arhivsko gradivo v teoriji in praksi, ki so ga organizirali Arhivsko društvo Srbije (Arhivistično društvo Srbije), srbski arhivi in Zgodovinski arhiv Užice (Istorijski arhiv Užice).

Po letih zatišja so se v Srbiji zbrali arhivisti iz nekdanjih republik skupne države – na preteklost pa jih je spominjalo tudi retro okolje – na 1059 metrih nadmorske višine ležeč Hotel Omorika Tara simbolizira vpliv in status JLA v nekdanji skupni državi. Leta 1977 zgrajen hotel je s svojo kombinacijo marmorja, steklenih površin in lesa tedaj sodil med »/.../ najlepše in najsodobnejše hotele v Evropi«, ¹ opremljen s 350 ležišči, centralnim ogrevanjem (zelo kakovostnim, kar lahko potrdi tudi avtorica tega poročila), pololimpijskim bazenom, kegljiščem, biljardnico itd. Priložnosti primerna pa je bila tudi številna udeležba na posvetovanju, kjer je bilo iz Slovenije deset predstavnikov: Ivan Fras (Pokrajinski arhiv Maribor), Katja Zupanič (Zgodovinski arhiv Ptuj), dr. Borut Batagelj (Zgodovinski arhiv Celje), dr. Bojan Cvelfar (Arhiv Republike Slovenije), mag. Nada Čibej (Pokrajinski arhiv Koper), Aleksandra Pavšič Milost (Pokrajinski arhiv v Novi Gorici), mag. Mitja Sadek, mag. Hana Habjan in Matjaž Šparovec (Zgodovinski arhiv Ljubljana) ter dr. Dragan Matić (Državni zbor RS).

Posvetovanje se je neuradno začelo že 12. oktobra zvečer z otvoritvijo razstave *Željeznice u Kraljevini Jugoslaviji 1918–1941* avtorjev Verice Stošić in Bojan Stojnića iz Arhiva Republike Srbske v hotelski avli. Naslednji dan je sledila uradna otvoritev posvetovanja, kjer so v imenu organizatorjev zbrane nagovorili Miroslav Dučić, predsednik Arhivskega društva Srbije, Željko Marković, direktor Zgodovinskega arhiva Užice in Petar Blagojević, mestni svetnik za družbene dejavnosti Mestne uprave Užic. Sledili so pozdravi predstavnikov arhivov udeležencev na posvetovanju in arhivskih združenj iz Slovenije, Bosne in Hercegovine, Hrvaške, Črne gore in Madžarske. Pozdrave iz Slovenije so prinesli

¹ El. vir: <http://www.hotelitara.mod.gov.rs/sr/o-nama> [19. 5. 2017].